

[Himmelstrup.]

Sted den 17. Februar i Anledning af Forespørgselen fra det ærede Medlem Hr. Hasle, og jeg maa sige, at jeg opfatter den Brug eller maaske rettere, for at tale lige ud, det Misbrug, som først den højtærede Handelsminister og derefter den højtærede Finansminister har forsøgt at gøre af de fortrolige Forhandlinger i Nationalbankens Repræsentantskab, ganske paa samme Maade, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller og det ærede Medlem Hr. Korsgaard nu har givet Udtryk for, at de opfatter det, idet man fra de højtærede Ministres Side vil fremstille det paa den Maade, at de politiske Repræsentanter i Nationalbankens Repræsentantskab gennem den Forhandling, som fandt Sted i Nationalbankens Repræsentantskab, har godkendt de Dispositioner med Hensyn til Salg af Krisefondens Obligationer, som har fundet Sted i Januar Maaned 1937. Jeg vil gerne sige, at for det første omfattede Forhandlingerne i Nationalbankens Repræsentantskab aldeles ikke Salget af Krisefondsobligationer, af den simple Grund, at dette Salg fandt Sted i Januar 1937, medens Genstanden for Forhandlingerne var Direktionens Beretning, og det, der var til Forhandling, var Aarsberetningen for 1936.

Alene af den Grund skulde den højtærede Handelsminister og den højtærede Finansminister ikke have paaberaabt sig dette. Men paa den anden Side er Forholdet jo heller ikke det, at der ikke fra de politiske Repræsentanters Side blev gjort Bemærkninger til den Obligationspolitik, Nationalbanken havde ført; jeg kan da for mit eget Vedkommende sige, at jeg gjorde en Række Bemærkninger om den, og jeg ønskede yderligere Meddelelse fra Nationalbankens Ledelse om, hvilken Politik man agtede at føre i saa Henseende i Fremtiden; men det var overhovedet ikke muligt at fravriste Nationalbankens første Direktør noget som helst Svar. Der har paa det paagældende Møde overhovedet ikke kunnet nedlægges Indsigelse mod den Politik, der var blevet ført, af den simple Grund, at det, der var Spørgsmaal om, var Nationalbankens Beretning og Regnskab for Aaret 1936, og de Salg, der her er Tale om, har, som vi ved, først fundet Sted i 1937. I øvrigt kan den højtærede Handelsminister være fuldkommen rolig, paa senere Repræsentantskabsmøder i Nationalbanken skal ogsaa dette Spørgsmaal komme paa Tale.

Maa jeg dernæst sige, at jeg finder, det er overmaade mærkeligt, at man kan føre

en Diskussion som denne paa den Maade, som det sker fra Regeringspartiernes Side; de benægter disse aldeles aabenbare Kendsgerninger, at den Politik, Nationalbanken for Tiden fører, er rentehævende; det er jo noget, enhver ved, der har Begreb om Bankpolitik, at Køb og Salg af Værdipapirer i det aabne Marked efterhaanden er blevet en Del af Seddelbankernes Politik. Det er det blevet i Norge, og det har det i mange Aar været i England, det var det i 1922—29 i høj Grad i Amerika, og det er ogsaa det, det er blevet til her i Danmark, netop for at gribe ind paa Renteområdet.

Jeg har her et norsk Memorandum om disse Forhold, der forklarer, hvilken Virkning Seddelbankernes Køb og Salg af Obligationer har; det er den saakaldte penge-tekniske Komité i Oslo, som i 1935 afgav en meget interessant Betænkning om dette Spørgsmaal, det, man paa Engelsk kalder „The open market operation“, og den Betydning, dette har sammen med Diskontopolitikken til at indvirke paa Rentepolitikken. Med den højtærede Formands Tilladelse et kort Citat: En „open market operation“ bestaar deri, at Seddelbanken ved Siden af at drive Diskontopolitik køber eller sælger Værdipapirer, den køber Værdipapirer og betaler dem med sin egne Sedler, Checks, Foliogodskrift o. lign., naar den ønsker at lette Markedet — dette virker i samme Retning som en lav Rente —, og den sælger Værdipapirer, naar den vil stramme Markedet — dette virker i samme Retning som en høj Rente.

Ja, det er da klart. Det er netop det, der er sket, det er det, Nationalbanken har gjort i hele 1936 og fortsætter med nu i 1937: den strammer Markedet ved at sælge Obligationer. Og den begrænser sig i Virkeligheden ikke til dette. Vi ved, at for en 3 Ugers Tid siden foretog Nationalbanken en Ændring i sin Belaaningspolitik. Ogsaa paa et andet Omraade foretog den en Ændring; det var med Hensyn til Indkrævning fra de Pengeinstitutter, Banker og Sparekasser, der oppebærer Statsintrader. Den højtærede Handelsminister, som jo er kgl. Bankkommissær, ved, at der for en 3 Ugers Tid siden fandt en betydelig Stramning Sted paa dette Omraade. Han ved ogsaa, at Nationalbanken for nylig har standset den Fremgangsmaade, som Hovedbankerne har drevet gennem nogle Aar, at de belaanede, om jeg saa maa sige, deres Fonds i Nationalbanken ved at udstede en Solaveksel og dække den ved Fonds; saa kunde de faa denne Veksel diskonteret til Diskontosats,